

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 25/5/ 2018
Αριθμ. Πρωτ.: 366/61967

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Παραγωγή και πώληση βιομηχανικής ή κλωστικής κάνναβης»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 5524/26-04-2018

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Μπαλαούρας, Α. Αθανασίου, Γ. Ακριώτης, Χ. Αντωνίου, Σ. Αραχωβίτης, Ε. Αυλωνίτου, Ε. Βαγιωνάκη, Φ. Βάκη, Π. Βράντζα, Δ. Γάκης, Ε. Γιαννακίδης, Α. Γκαρά, Ι. Γκιόλας, Γ. Δημαράς, Ζεϊμπέκ Χουσεϊν, Μ. Θελερίτη, Ν. Θηβαίος, Α. Ιγγλέζη, Ι. Καββαδία, Η. Καματερός, Καρά Γιουσούφ Αϊχάν, Ε. Καρακώστα, Α. Καστόρης, Μ. Κάτσης, Γ. Κυρίτσης, Σ. Λάμπας, Ν. Μανιός, Ι. Μικελογιαννάκης, Κ. Μορφίδης, Α.-Ν. Μπαλτάς, Γ. Ντζιμάνης, Γ. Πάλλης, Α. Παπαδόπουλος, Χ. Παπαδόπουλος, Κ. Παυλίδης, Δ. Ρίζος, Α. Ριζούλης, Κ. Σέλτσας, Ε. Σκούφα, Κ. Σπαρτινός, Ε. Σταματάκη, Γ. Στογιαννίδης, Α. Συρίγος, Ν. Συρμαλένιος, Χ. Τζαμακλής, Γ. Τσόγκας, Ν. Φίλης και Γ. Ψυχογιός**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με την αριθμ. 1750/39224/31-3-2016 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 608), και των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 809/2014 (ΕΕ L 227 της 31.7.2014, σ. 69) και 639/2014 (ΕΕ L 181 της 20.6.2014, σ. 1) της Επιτροπής, σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις καλλιέργειας των ποικιλιών κάνναβης του είδους *Cannabis sativa* L με περιεκτικότητα σε τετραϋδροκανναβινόλη μέχρι 0,2%, για τη χορήγηση της βασικής ενίσχυσης» (Β' 929/6-4-2016) επιτράπηκε η καλλιέργεια ποικιλιών *Cannabis sativa* L με περιεκτικότητα τετραϋδροκανναβινόλης (THC) μικρότερη του 0,2% στη χώρα μας και ορίζονται οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσει ο ενδιαφερόμενος, ώστε να προβεί σε καλλιέργεια (προέγκριση από αντίστοιχα Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης-ΤΑΑ, προμήθεια σπόρου από το εξωτερικό, καλλιέργεια με συνεχή συνεργασία και ενημέρωση των ΤΑΑ κ.ά.).

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι η χρήση εμπορικών ονομασιών, συμβόλων και σημάτων κάνναβης είναι της αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και δεν σχετίζεται με το αντικείμενο της αριθμ. 1750/39224/31-3-2016 προαναφερθείσας ΚΥΑ και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να συμπεριληφθεί η εν λόγω διάταξη στην ως άνω ΚΥΑ.

Σημειώνεται ότι στην ίδια απόφαση, μεταξύ άλλων, ορίζεται ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός – ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΛ.Γ.Ο. – ΔΗΜΗΤΡΑ) ως αρμόδια αρχή για την αξιολόγηση των ποικιλιών κάνναβης στις εδαφοκλιματικές συνθήκες της χώρας, με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας της καλλιέργειας, τη δημιουργία οδηγού καλλιέργειας ποικιλιών βιομηχανικής κάνναβης και την εκπαίδευση των ελεγκτών που πραγματοποιούν τη συλλογή των δειγμάτων για την εξακρίβωση της περιεκτικότητας των χρησιμοποιούμενων ποικιλιών σε THC.

Ως εκ τούτου, κατά τις καλλιεργητικές περιόδους 2016 και 2017, από το Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων (ΙΓΒΦΠ) του ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ στη Θέρμη Θεσσαλονίκης εγκαταστάθηκαν πειραματικοί αγροί για την αξιολόγηση των ποικιλιών βιομηχανικής κάνναβης. Οι ποικιλίες που επιλέχθηκαν, κατόπιν συνεργασίας με ινστιτούτα του εξωτερικού, ήταν μόνοικες, μεσοπρώιμες και όψιμες και ο σπόρος που χρησιμοποιήθηκε, εισήχθη στη χώρα μας κατόπιν των διαδικασιών που προβλέπονται στη σχετική νομοθεσία. Ο πειραματισμός εστιάζεται στη δυνατότητα των ποικιλιών για παραγωγή διπλής χρήσης, δηλαδή όχι μόνο για παραγωγή ίνας (που αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει μονάδα μεταποίησης στην ελληνική επικράτεια), αλλά συγχρόνως για παραγωγή σπόρου και παραγόμενων προϊόντων (π.χ. λάδι, αλεύρι κ.λπ.), καθώς και μεταβολιτών υψηλής προστιθέμενης αξίας (π.χ. αιθέρια έλαια, CBD). Στους πειραματικούς αγρούς εφαρμόστηκαν διάφορες καλλιεργητικές τεχνικές (σπορά με μηχανή ή το χέρι και διάφορες πυκνότητες σποράς), ελήφθησαν παρατηρήσεις αγροκομικών χαρακτηριστικών, υπολογίστηκαν οι αποδόσεις σε χλωρά βιομάζα και ίνα και τώρα τα αποτελέσματα βρίσκονται στο στάδιο της αξιολόγησης, ώστε τα δεδομένα να είναι άμεσα διαθέσιμα και εφαρμόσιμα από τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι και τις δύο χρονιές πραγματοποιήθηκε στο ΙΓΒΦΠ του ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ εκπαίδευση των ελεγκτών των Τμημάτων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΤΑΑ) για τον τρόπο δειγματοληψίας από τους αγρούς καλλιέργειας σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 809/2014. Τα συλλεγόμενα δείγματα (τυχαίο δείγμα 20% των εκτάσεων) απεστάλησαν για έλεγχο στο ΙΓΒΦΠ. Σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον προαναφερθέντα εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 809/2014, προσδιορίστηκε η περιεκτικότητα των δειγμάτων σε THC και τα αποτελέσματα των μετρήσεων των ποικιλιών που καλλιεργήθηκαν και ελέγχθηκαν στην Ελλάδα, κυμαίνονται εντός του αποδεκτού ορίου <0,2% στην ψυχοτρόπο THC και για τα δύο έτη καλλιέργειας.

Στο πλαίσιο αυτό και λόγω του μεγάλου ενδιαφέροντος μεγάλης μερίδας αγροτών για την επανεισαγωγή της καλλιέργειας στην Ελλάδα, το ΙΓΒΦΠ προέβη στη σύνταξη του πρώτου οδηγού καλλιέργειας βιομηχανικής κάνναβης που είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) http://www.minagric.gr / images / stories / docs / agrotis / KANABH / odhgos_kaliergeias2017_Cannabis.pdf. Το σύνολο των πληροφοριών θα επικαιροποιούνται διαρκώς, σύμφωνα με τα στοιχεία που θα προκύπτουν από τις μελέτες αξιολόγησης και προσαρμοστικότητας των ποικιλιών κλωστικής κάνναβης στις ελληνικές συνθήκες.

Σημειώνεται ότι την τρέχουσα καλλιεργητική περίοδο 2018 εγκαταστάθηκαν αγροί αξιολόγησης βιομηχανικής κάνναβης εννέα ποικιλιών στη Θέρμη Θεσσαλονίκης και θα επαναληφθεί η εκπαίδευση ελεγκτών συλλογής δειγμάτων από τα αρμόδια ΤΑΑ.

Επίσης, αναφέρεται ότι τα στελέχη του ερευνητικού δυναμικού του ΙΓΒΦΠ, τα οποία πρωτοστάτησαν στην επανεισαγωγή της καλλιέργειας στη χώρα μας, συνεργάζονται με τις Ομάδες Παραγωγών που δραστηριοποιούνται στον τομέα καλλιέργειας και αξιοποίησης της βιομηχανικής κάνναβης στην Ελλάδα και με τη συμμετοχή σε ημερίδες ενημερώνουν και διαχέουν τα αποτελέσματα σε όλους τους ενδιαφερομένους. Επιπρόσθετα, παρακολουθώντας όλες τις εξελίξεις και διαθέτοντας την απαραίτητη κατάρτιση, οι ερευνητές του ΙΓΒΦΠ συμμετείχαν στην ομάδα εργασίας που συστάθηκε από το ΥΠΑΑΤ για την κάνναβη και στη σύσκεψη με θέμα: «Διάθεση παραγόμενων προϊόντων ως τρόφιμο από το φυτό κάνναβη (*Cannabis sativa* L.)» που πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του ΕΦΕΤ στις 18/10/2017 με συμμετέχοντες φορείς, εκτός από τον ΕΦΕΤ, το ΥΠΑΑΤ, τον Ελληνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ) και το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ), όπου συζητήθηκε η κατάσταση σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο για τα προϊόντα βιομηχανικής κάνναβης.

Σχετικά με τα ακατέργαστα συγκομιζόμενα προϊόντα που προκύπτουν από την καλλιέργεια της βιομηχανικής κάνναβης, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τον Ν. 4139/2013, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, τα ακατέργαστα συγκομιζόμενα προϊόντα που προκύπτουν από την καλλιέργεια της βιομηχανικής κάνναβης (ποικιλίες κάνναβης με περιεκτικότητα σε THC < 0.2%), δεν περιλαμβάνονται στα ναρκωτικά και, ως εκ τούτου, μπορούν να διακινηθούν νόμιμα. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την αριθμ. 2468/82762/31-7-2017 απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Τροποποίηση της αριθμ. 1750/39224/31-3-2016 ΚΥΑ “Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 608), και των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 809/2014 (ΕΕ L 227 της 31.7.2014, σ. 69) και 639/2014 (ΕΕ L 181 της 20.6.2014, σ. 1) της Επιτροπής, σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις καλλιέργειας των ποικιλιών κάνναβης του είδους *Cannabis sativa* L με περιεκτικότητα σε τετραϋδροκανναβινόλη μέχρι 0,2%, για τη χορήγηση της βασικής ενίσχυσης (ΦΕΚ 929/Β’/2016)”» (Β’ 2970/30-8-2017), καθορίζεται η διαδικασία που πρέπει να τηρηθεί κατά τη μεταφορά και αποθήκευση προϊόντων βιομηχανικής κάνναβης, διασφαλίζοντας έτσι την ασφαλή και νόμιμη διακίνηση αυτών. Η εν λόγω τροποποίηση της αριθμ. 1750/39224/31-3-2016 προαναφερθείσας ΚΥΑ προτάθηκε από τη Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας μετά από προβλήματα που δημιουργήθηκαν κατά τον έλεγχο φορτίων προϊόντων βιομηχανικής κάνναβης από την αστυνομία (δίωξη ναρκωτικών).

Όσον αφορά στα τρόφιμα τα οποία παράγονται από ποικιλίες κάνναβης (με περιεκτικότητα σε THC < 0.2%), προωθείται νομοθετική ρύθμιση με την οποία θα καθοριστούν τα είδη των τροφίμων που περιέχουν THC και τα ανώτερα επιτρεπτά όρια αυτής.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπ. Εσωτερικών - Γραφείο κ. Υπουργού
3. Υπ. Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής - Γρ. κ. Υπουργού
4. Υπ. Υγείας – Γρ. κ. Υπουργού
5. Βουλευτή κ. Γ. Μπαλαούρα
6. Βουλευτή κ. Α. Αθανασίου
7. Βουλευτή κ. Γ. Ακριώτη
8. Βουλευτή κ. Χ. Αντωνίου
9. Βουλευτή κ. Σ. Αραχωβίτη
10. Βουλευτή κα Ε. Αυλωνίτου
11. Βουλευτή κα Ε. Βαγιωνάκη
12. Βουλευτή κα Φ. Βάκη
13. Βουλευτή κα Π. Βράντζα

14. Βουλευτή κ. Δ. Γάκη
15. Βουλευτή κ. Ε. Γιαννακίδη
16. Βουλευτή κα Α. Γκαρα
17. Βουλευτή κ. Ι. Γκιόλα
18. Βουλευτή κ. Γ. Δημαρά
19. Βουλευτή κ. Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
20. Βουλευτή κα Μ. Θελερίτη
21. Βουλευτή κ. Ν. Θηβαίο
22. Βουλευτή κα Α. Ιγγλέζη
23. Βουλευτή κα Ι. Καββαδία
24. Βουλευτή κ. Η. Καματερό
25. Βουλευτή κ. Καρά Γιουσουφ Αϊχάν
26. Βουλευτή κα Ε. Καρακώστα
27. Βουλευτή κ. Α. Καστόρη
28. Βουλευτή κ. Μ. Κάτση
29. Βουλευτή κ. Γ. Κυρίτση
30. Βουλευτή κ. Σ. Λάππα
31. Βουλευτή κ. Ν. Μανιό
32. Βουλευτή κ. Ι. Μιχελογιαννάκη
33. Βουλευτή κ. Κ. Μορφίδη
34. Βουλευτή κ. Α.-Ν. Μπαλά
35. Βουλευτή κ. Γ. Ντζιμάνη
36. Βουλευτή κ. Γ. Πάλλη
37. Βουλευτή κ. Α. Παπαδόπουλο
38. Βουλευτή κ. Χ. Παπαδόπουλο
39. Βουλευτή κ. Κ. Παυλίδη
40. Βουλευτή κ. Δ. Ρίζο
41. Βουλευτή κ. Α. Ριζούλη
42. Βουλευτή κ. Κ. Σέλτσα
43. Βουλευτή κα Ε. Σκούφα
44. Βουλευτή κ. Κ. Σπαρτινό
45. Βουλευτή κα Ε. Σταματάκη
46. Βουλευτή κ. Γ. Στογιαννίδη
47. Βουλευτή κ. Α. Συρίγο
48. Βουλευτή κ. Ν. Συρμαλένιο
49. Βουλευτή κ. Χ. Τζαμακλή
50. Βουλευτή κ. Γ. Τσόγκα
51. Βουλευτή κ. Ν. Φίλη
52. Βουλευτή κ. Γ. Ψυχογιό